

2024-04-22 Minnesanteckningar

regional näringslivsdialog – tema Kompetensförsörjning

Minnesanteckningarna, agenda med statistikpresentation samt eventuella presentationer från särskilt inbjudna gäster samlas på <https://www.regionjh.se/naringslivsdialog>

Där finns också information om den regionala näringslivsdialogen.

- Välkomnande av Magnus Aspegren, Regional utvecklingsdirektör Region Jämtland Härjedalen, som leder den regionala näringslivsdialogen framöver. Introduktion till dagens näringslivsdialog – denna gång som **hybrid** med deltagare både digitalt och på plats hos Hållbar Tillväxt i Hus C på Campus Östersund OCH med ett fördjupningstema "Kompetensutveckling" med särskilt fokus på **nyckelkompetenser, omställningsförmåga** och **hur** vi ska kunna arbeta för att **säkra framtidskompetens** i Jämtlands län
- **Näringslivsstatistik** med kompetensförsörjningsfokus ur ett regionalt och lokalt perspektiv presenterades av Ilkka Kemppainen, regional analytiker RJH. Presentationen omfattade befolkningsframskrivning, pensionsavgångar mm samt tolkningsstöd till hur vi kan förstå och tolka data. Vi fick också hjälp att se variationer mellan kommunerna och hur olika strategier kan krävas beroende på utmaningar. En prognos för olika yrken presenterades. Underlaget skulle kunna användas i en fördjupad dialog. Siffrorna behöver ses i sitt rätta ljus och tex nämnde Göran Danielsson från Åkeriföretagen, liksom han påpekat tidigare, att prognoser rörande hans bransch inte är baserade på branschens verklighet. Presentationen finns i sin helhet på www.regionjh.se/naringslivsdialog .
- **Inflygning till temat:** Nyckelkompetenser, omställningsförmåga och säkring av framtidskompetens gjordes av med Paulina Franklin, regional utvecklingsstrateg inom kompetensförsörjning. Hon visade både på vilka nyckelkompetenser som efterfrågas i framtiden – tex kreativt tänkande och analytisk förmåga samt konkretiserade exempel på SPETSKompetenser inom tex digitalisering för att vi bättre ska förstå VAD en sådan kompetens omfattar. Hon förtydligande även att nyckelkompetenserna (eller sk "transversell kompetens") går på tvären genom olika kompetenser och bl.a. behövs för att knyta ihop och skapa nytta ur (spets-) kompetenser. Paulina presenterade också

tre "case" med konkreta exempel på vilka problem näringslivet kan hamna i kopplat till kompetensförsörjning och vilka konsekvenserna kan bli om näringslivet inte hanterar problemen. Paulina avrundade med att säga att hon lyssnar in dialogen och ser om behov och förslag kan tas vidare för djupare dialog och kanske följas upp av den regionala ledningsgruppen för kompetensförsörjning.

~~Laget runt ca 1-2 minuter muntlig information~~ **Ett reflekterande och strategiskt samtal runt bordet** ersatte denna gång, i detta format med fördjupande tema, det traditionella och informerande "laget runt". Info om deltagande organisationer runt bordet framgår av agendan.

- I diskussionens kom bland annat följande upp:

Magnus öppnade för att alla deltagare är välkomna att delta i samtalet. Inte endast vidtalade organisationer. Magnus lyfte en konkret fråga kring sjukvårdens utmaningar att ge god hälso och sjukvård fastän både tillräcklig finansiering och personal saknas för att bedriva verksamheten som tidigare. Det behövs nya tekniker, arbetssätt och att helt lämna gamla mönster. Hur kan vi göra för att hitta ut ur gamla mönster och hitta kreativa lösningar?

Gabriella Persson Turdell, LRF lyfte att för att kunna hitta nya vägar och bryta invanda mönster är det viktigt att prata med och ta hjälp av ANDRA än de man normalt och oftast pratar med kring utvecklingsfrågor. Gabriella menade att man behöver bredda den kritiska massan som tänker. Frågar man samma gubbe varje gång blir det samma resultat som förr.

Magnus A. fyllde på med att han upplevt det liknande även inom kreativa branscher. De är inte mer kreativa innanför sitt mönster än vad andra är. Alla branscher behöver öppna och tänka "på tvärsen".

Joakim Sjöstedt, Företagarna konstaterade att det är när företagare träffas och pratar med varandra som de händer någonting.

Dessutom behövs en politik som MÖJLIGGÖR för företagen att ha tid/förutsättningar att hinna tänka. Det handlar som han ser det om att slippa onödig administration men också om ekonomiska förutsättningar för att kunna investera i nytänkande. Hela kringsystemet behöver vara involverat tex banker. Allt handlar om att ge energi till företagen, menade Joakim och nyckeln är mötesplatser.

Magnus A undrade då vilka mötesplatser vi redan har och kan nyttja.

Gabriella Persson Turdell kopplade ihop till sitt tidigare perspektiv av att involvera andra än "normalt" – tex att nyttja mötesplatser som tex Estrad Norr arrangerar i form av kulturföreställningar för att kommunicera och diskutera/nå ut med frågor.

Joakim Sjöstedt lyfte fram de mycket konkreta och välbesökta mötesplatser som bl.a. genomförs i samarbete med engagerade företagare i länet, senats i Hammarstrand.

Thomas Mann, Härjedalens kommun lyfte behovet att ta tillvara ungdomars drivkrafter och kreativitet för att kunna möta framtiden. Skolan är avgörande.

Magnus Aspegren mötte med att det initiativet ligger hos skolan MEN också hos näringslivets organisationer och det sker mycket samverkan.

Lena Håkansson från näringslivsavdelningen på Bergs kommun ifrågasatte statistiken som säger att det är ett stort behov av kreativt tänkande och menade att det finns kreativitet hos företagen i Bergs kommun annars skulle företagen inte överleva.

Johanna Larsson på Region Jämtland Härjedalen svarade att statistiken är väl underbyggd och att det finns många undersökningar och att konsekvensen för företag framåt är det som är angeläget. Vilken slags kreativitet och färdigheter behövs för att möta framtiden och vilken arbetskraft kan tillföra detta? Johanna gav exemplet med att det är den som är nyfiken och förändringsbenägen som kommer att bli attraktiv på arbetsmarknaden. Det kommer att kunna påverka status och lönebild men också påverka konkurrens om personal och kvalitet på arbete och därmed framtiden och lönsamheten för företagen.

Göran Danielsson exemplifierade där statistik inte stämmer enligt åkeribranschen.

Magnus Aspegren underströk också att ja det krävs en stor utveckling för att möta framtidens behov.

Elin Nirjens kompletterade med att det kan vara viktigt att hitta formuleringar kring "kompetensförsörjning" och tex "kreativt tänkande" som gör det begripligt för fler.

Joakim Sjöstedt fyllde på med att de som förening använder vissa begrepp samt synliggör de företag som är särskilt duktiga på tex "attityd" och "ansvarstagande" när de delar ut pris till tex "Årets företagare".

Ola Kereby, Arbetsförmedlingen lyfte in perspektivet att "arbetsgivaren" inte sitter med trumf. Arbetsgivare behöver byta perspektiv och se att bollen

ligger hos dem när det gäller att hitta vägar att jobba med den personal som finns. Ola konstaterade att de personer som finns tillgängliga på hans listor över arbetssökande INTE är de som efterfrågas. Ola hänvisade till en bra utredning: Vad vill Charlie? Som Handelskammaren tagit fram kring vad framtidens arbetstagare vill se hos sina arbetsgivare.

Maria Åberg, Handelskammaren tog bollen och skickade länk till [Mall Rapport: Vad vill Charlie? 2023 \(midchamber.se\)](#) där det går att lära mer om vad framtidens arbetstagare förväntar sig av sina arbetsgivare. Maria underströk också att det är LEDARSKAPET som är nyckeln och att enskilda arbetsgivare behöver hjälp att lyfta blicken och med att kunna anpassa sitt ledarskap och arbetssätt i företagen.

Magnus Aspegren undrade då vad som behövs för att lyfta blicken.

Maria Åberg svarade då att de (Handelskammaren) försöker hjälpa till med detta "hela tiden" MEN att vi alla behöver hjälpas åt.

Joakim Sjöstedt instämde och la till att det behövs i större utsträckning och metodiskt.

Olle Martinelle, Nyföretagarcentrum kompletterade med att hans organisation som hjälper kreativa entreprenörer att starta företag skulle kunna nyttjas mer som mötesplats för att bygga kompetens OM kompetensbehov och sätt att se på anställda.

Anders Fällman, Mittuniversitetet tog exempel från sin verksamhet och att det kunde vara relevant att utbilda mera nyckelkompetenser, utbilda i flexibilitet och också vara flexibla i utbildningsutbud.

Göran Danielsson, Sveriges Åkeriföretag underströk, det som nämnts tidigare, att mötesplatser är avgörande och att samverkan sker med myndigheter och att myndigheter samverkar med varandra för att, som Joakim nämner, skapa förutsättningar för företagen genom att skapa en samverkande arbetssätt. Det kräver också kompetens.

Magnus Aspegren knöt ihop dialogen och lyfte slutligen frågan om att vi behöver arbetsplatskulturer som "tillåter" och möjliggör de kompetenser som behövs i framtiden.

- **Magnus Aspegren tackade alla för idag och hälsade välkommen till nästa regionala näringslivsdialog 2024-05-27.** Magnus passade också på att nämna att regionen nu ser över och kommer att stämma

av med deltagarna i Näringslivsdialogen. Kanske kan vi satsa på att ses fysiskt en gång per termin för en fördjupad diskussion, kanske under längre tid än 60 min och i övrigt behålla den digitala avstämningsrundan laget runt?

Vid tangenterna

/Linda Forss

Regional utvecklingsstrateg